

Nożną 2008) (przerwa na kawę); *Efektywnie czy efektownie? Kościół wobec współczesnych wyzwań a nowa ewangelizacja* – ks. dr Waldemar Szlachetka (Poznań)

12.30 – zamknięcie sympozjum – ks. dr Paweł Wygrałak, Rektor ASD w Poznaniu

13.00 – obiad

27.11.2008 – zbiórka podczas Mszy Świętej na placówkę Sióstr Karmelitanek w Oziornoje w Kazachstanie

30.01.2009 – odbyły się wybory nowego prezesa KKM-u, którym został kleryk Maciej Snela (kurs III), a funkcję przekazał dotychczasowy prezes diakon Piotr Pawelec (kurs V)

21.02.2009 – przedstawiciele naszego koła uczestniczyli w świętowaniu 80 rocznicy powstania Kleryckiego Koła Misyjnego w Prymasowskim Seminarium Duchownym w Gnieźnie

10.03.2009 – Msza Święta KKM-u odprawiona przez o. Mariana Sikorę – Ojca Duchownego w naszym seminarium i opiekuna grupy misyjnej w naszym domu

25.03.2009 – Spotkanie z panią Alicją Kajak – jedną z pierwszych polskich misjonek świeckich, która pracowała wśród Pigmejów; na spotkaniu był również obecny ks. dr Szymon Stułkowski

22.04.2009 – w tym dniu w Collegium Minus UAM w Poznaniu miała miejsce wystawa fotograficzna pt.: „Wygrywam najcenniejsze” będąca reportażem z badań prowadzonych przez ks. prof. Piotra Nawrota SVD w ramach kanadyjskiego projektu *The Hispanic Baroque: Complexity in the First Atlantic Culture* – której organizatorem był Wydział Teologiczny UAM, a w przygotowaniu włączyło się AKM wraz z naszym kołem.

MACIEJ SNELA

NAUKOWE KOŁO MISJOLOGÓW
UNIwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
W ROKU AKADEMICKIM 2008/2009

13 października 2008 – wystawa „Józef Freinademetz – człowiek między dwoma światami”

Wystawa „Józef Freinademetz – człowiek między dwoma światami”, którą można było oglądać w dniach 13-22 października 2008 roku w nowym budynku UKSW przy ul. Dęwajtis 5 w Warszawie.

15 października 2008 – Sympozjum „Ewangelizacja w Chinach – misyjne dziedzictwo Zgromadzenia Słowa Bożego”

Sympozjum „Ewangelizacja w Chinach – misyjne dziedzictwo Zgromadzenia Słowa Bożego” zorganizowała Sekcja Misjologii z Polską Prowincją Zgromadzenia Słowa Bożego. Poruszano na nim wkład misjonarzy werbistów w ewangelizację Kościoła w Chinach oraz przedstawiono obecną jego sytuację. Sympozjum rozpoczęło obchody Tygodnia Misjologicznego z okazji 40-lecia Misjologii na ATK/UKSW.

18 października 2008 – Zjazd absolwentów i profesorów misjologii ATK/UKSW

Trzecim punktem Tygodnia Misjologicznego był zjazd absolwentów i profesorów misjologii ATK/UKSW, który odbył się 18 października 2008 r. Po powitaniu wszystkich przybyłych ks. dr Wojciech Kluj za pomocą multimedialnego pokazu omówił historię powstania i rozwój misjologii. Prezentację swymi anegdotami dopełnił ks. profesor Władysław Kowalak oraz absolwenci. Ciąg dalszy wspomnień nastąpił przy tradycyjnym kociołku, z którego od lat słynie misjologia.

20 października 2008 – Spotkanie Misyjnego Dyskusyjnego Klubu Filmowego

20 października 2009 r. odbyło się spotkanie Misyjnego Dyskusyjnego Klubu Filmowego. Podczas tego spotkania wyświetlane były dwa filmy „Na początku popełniłem wiele błędów” oraz „Krzyżacy”. W tematykę filmów wprowadziła Karolina Dziewulska, a po ich obejrzeniu dyskusję poprowadził ks. dr Tomasz Szyszka SVD. Studenci omawiając problematykę obu filmów zwrócili uwagę na trud pracy misjonarza posługującego w innym kraju, w innej kulturze i z innym doświadczeniem.

21 października 2008 – Sympozjum „Dialogue of Cultures and Religions: Lebanon – Experience of the Past and Challenge for Today”

21 października 2008 roku odbyła się konferencja libańska, zatytułowana: „Dialog kultur i religii. Liban – doświadczenie przeszłości i współczesne zmiany”. Podczas konferencji znawcy świata arabskiego prezentowali zaangażowanie chrześcijan-maronitów, szyitów, sunnitów i druzów w dialog muzułmańsko-chrześcijański. Było to pierwsze sympozjum misjologiczne, które odbyło się nowo powstałym kampusie UKSW „Auditorium Maximum” przy ulicy Wójcickiego.

19 listopada 2008 – Zebranie Naukowego Koła Misjologów

Spotkanie rozpoczął odczyt sprawozdania z działalności Naukowego Koła Misjologów z roku akademickiego 2007/2009. W raporcie stwierdzono że NKM rozwija się i jest na dobrej drodze do realizacji coraz to poważniejszych i odpowiedzialnych zadań, a indywidualne osiągnięcia członków mogą być tego potwierdzeniem. Następnie odbyły się wybory NKM. Przewodniczącą została Karolina Dziewulska (z drugiego roku misjologii), zastępcą Martyna Zielińska (z pierwszego roku) a sekretarzem Kamil Wesołowski (z pierwszego roku). Wybrano także redaktorów gablotki NKM. Zostały nimi: Martyna Zielińska, Katarzyna Jaszczuk, Olga Grabowska. Opiekunem na następny rok nadal został ks. dr Tomasz Szyszka SVD. Wybrano także osoby, które wygłoszą mini-referaty na sympozjum „Jan Paweł II w Ekwadorze”.

1-2 grudnia 2008 – „Studenci UKSW solidarni z chrześcijanami w Indiach”

W odpowiedzi na prześladowania chrześcijan w stanie Orisa w Indiach Naukowe Koło Misjologów zorganizowało akcję „Studenci UKSW solidarni z chrześcijanami w Indiach”. W dniach 1-2 grudnia 2008 r. na terenie naszej uczelni członkowie NKM zbierali podpisy pod listem protestacyjnym do Ambasadora Indii w Polsce. Akcji towarzyszył pokaz multimedialny przedstawiający sytuację chrześcijan w Indiach. Listy protestacyjne przewodnicząca zaniósł do Ambasady Indii w Warszawie.

5-7 grudnia 2008 – wyjazd na Ukrainę

Dwóch członków Naukowego Koła Misjologów: Tomasz Białek i Kamil Wesołowski uczestniczyło w wyjeździe charytatywnym do miasteczka Żółkiew na Ukrainie organizowanym przez Dominikańskie Duszpasterstwo Akademickie przy kościele św. Dominika na Służewiu. Wyjazd miał na celu przekazanie paczek z żywnością dla najuboższych mieszkańców Żółkwi i odwiedzenie siostr św. Dominika, które mają placówkę w tym ukraińskim mieście.

6-7 grudnia 2008 – Sesja misjologiczna i czuwanie PUM na Jasnej Górze

Dwie członkinie Naukowego Koła Misjologów: Karolina Dziewulska i Martyna Zielińska uczestniczyły w sesji misjologicznej i czuwaniu Papieskiej Unii Misyjnej na Jasnej Górze. Tegoroczna sesja misjologiczna i czuwanie Papieskiej Unii Misyjnej odbyło się pod hasłem „Aby mieli życie i mieli je w obfitości...”. Jak co roku okazją do misyjnego spotkania było święto patrona PUM św. Franciszka Ksawerego. Dzięki wyjazdowi do Częstochowy obie studentki nie tylko mogły wspólnie modlić się w intencji misji, pogłębić misjologiczną wiedzę, ale też poznać misyjne środowisko.

10 grudnia 2008 – Spotkanie Naukowego Koła Misjologów

Spotkanie rozpoczęło się od przeglądu prasy misyjnej. Następnie zostały omówione ostatnie wydarzenia ze świata misyjnego, w których uczestniczyli członkowie NKM. Tomasz Białek omówił wyjazd na Ukrainę, Martyna Zielińska przedstawiła akcję – „Studenci UKSW solidarni z chrześcijanami w Indiach”, a Karolina Dziewulska poinformowała o sesji misjologicznej i czuwaniu PUM na Jasnej Górze. Omówiono także podział prac związanych z organizacją spotkania opłatkowego.

17 grudnia 2008 – Oplątek Misjologiczny

Tradycją misjologii na UKSW są spotkania opłatkowe. Także i w tym roku nie mogło obyć się bez wspólnego kolędowania. Tym razem Oplątek Misjologiczny miał miejsce na auli Jana Pawła II. Wśród przybyłych gości znaleźli się wykładowcy, doktoranci, absolwenci i studenci misjologii. Gościem honorowym był ks. prof. dr hab. Władysław Kowalak. Wszystkich przybyłych powitała i życzenia świąteczne złożyła przewodnicząca Karolina Dziewulska. Po podzieleniu się opłatkiem i złożeniu świątecznych życzeń przyszedł czas na wspólne kolędowanie. W tym roku śpiewaliśmy kolędy w języku polskim i czeskim. Spotkanie było okazją lepszego zapoznania się i wymiany misjologicznych doświadczeń.

15 stycznia 2009 – Sympozjum „Jan Paweł II w Ekwadorze”

Na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie 14 stycznia 2009 roku miało miejsce sympozjum „Jan Paweł II w Ekwadorze”. Jego organizatorem była Sekcja Misjologii UKSW i Instytut Papieża Jana Pawła II w Warszawie. To już kolejna sesja poświęcona pielgrzymkom Jana Pawła II. Tym razem dotyczyła podróży apostolskiej Ojca Świętego do Ekwadoru, mającej miejsce w dniach 29.01-01.02 1985 roku. Pierwszą część sympozjum stanowiły mini-referaty wygłoszone przez studentów z UKSW, UŁ i PAT. Wprowadzili oni w geografę, historię, a także sytuację kulturową i społeczną Ekwadoru.

Wśród prelegentów, członków Naukowego Koła Misjologów znaleźli się: Agata Buczkowska, Tomasz Białek, Karolina Dziewulska, Aleksandra Szklarska, Kamil Wesołowski i Martyna Zielińska.

W drugiej części wystąpili profesorowie: prof. dr hab. Magdalena Śniadecka-Kotarska, ks. dr Zdzisław Struzik oraz ks. dr Tomasz Szyszka SVD. Prelegenci w wygłoszonych referatach zastanawiali się nad wpływem jaki wywarła wizyta papieża na Ekwadorczyków. Gościem honorowym sympozjum był ambasador Ekwadoru w Polsce JE dr Fernando Flores. W swoim referacie przedstawił papieską pielgrzymkę nie tylko jako mieszkaniec odwiedzanego przez papieża kraju, ale też jako jej organizator.

9 lutego 2009 – wizyta w Dziele Pomocy Ad gentes

W związku z zbliżającą się niedzielą Ad gentes poproszono Naukowe Koło Misjologów o pomoc w jej przygotowaniu. Członkowie NKM poprzez pakowanie listów z plakatami mogli się włączyć w dzieło misyjne Kościoła w Polsce. Tego dnia studenci mogli także zapoznać się z pracą misyjnych instytucji znajdujących się przy ulicy Byszewskiej w Warszawie.

18 lutego 2009 – Spotkanie Naukowego Koła Misjologów

Pierwszym punktem spotkania była ocena referatów jak i prelegentów, którzy wystąpili na sympozjum „Jan Paweł II w Ekwadorze”. Drugim punktem była organizacja sympozjum „Jan Paweł II w Peru”. Jak na poprzedniej konferencji naukowej tak i na tej studenci misjologii wygłoszą mini-referaty wprowadzające w główny blok tematyczny. Chęć wygłoszenia referatów zgłosiło sześć osób.

12 marca 2009 – Spotkanie Naukowego Koła Misjologów

Podczas spotkania opiekun NKM wraz z przewodniczącą przedstawili plan działania na najbliższe miesiące. Najpierw omówiono zbliżające się sympozjum „Jan Paweł II w Peru”. Następnie przybliżyli najbliższe wydarzenia w których Naukowe Koło Misjologów ma zabrać czynny udział. Wśród nich znalazł się: Dzień modlitw za Kościół w Chinach (25 maja 2009 r.), wystawa misjologiczna w Poznaniu „Redukcje Jezuickie w Boliwii wczoraj i dziś”, Misyjna Olimpiada Znajomości Afryki (22-23 kwietnia 2009 r.), Dzień Otwarty na UKSW, Piknik Naukowy Polskiego Radia (30 maja 2009).

18 marca 2009 – sympozjum „Jan Paweł II w Peru”

„Jan Paweł II w Peru” to hasło sympozjum, jakie odbyło się 18 marca 2009 roku na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Organizatorami była Sekcja Misjologii UKSW i Instytut Papieża Jana Pawła II w Warszawie. W pierwszej części mini-referaty wygłosili studenci z Naukowego Koła Misjologów: Tomasz Białek, Agata Buczkowska, Karolina Dziewulska, Paulina Jaroszyk, Katarzyna Jaszczuk, Kamil Wesołowski oraz Marta Kwaśnicka doktorantka z PAT-u. Omówili oni geografie i historię Peru, a także przedstawili kalendarium papieskiej pielgrzymki oraz polskich misjonarzy pracujących w tym kraju. W drugiej części referaty wygłosili profesorowie, którzy już od wielu lat badają religijno-społeczną historię Peru: prof. dr hab. Magdalena Śniadecka-Kotarska (UW CESLA), ks. dr Zdzisław Struzik (IP JPII, UKSW), ks. dr hab. Zdzisław Gogola

OFMConv (PAT) oraz ks. dr Tomasz Szyszka SVD (UKSW). Ostatnim punktem sympozjum był film o polskich franciszkanach zamordowanych w 1991 roku w Peru: o. Michał Tomaszku i o. Zbigniewie Strzałkowskim.

25 marca 2009 – Dni Otwarte na UKSW

W tym projekcie zaprezentowała się także misjologia. Anna Natalia Sarol i Karolina Dziewulska wraz z ks. dr Tomaszem Szyszką uczestniczyli w promowaniu studiów misjologicznych. Stoisko promocyjne z mini wystawą, folder informacyjny, a także uśmiechnięte twarze misjologów zachęcali zainteresowanych maturzystów do wyboru misjologii na UKSW.

1 kwietnia 2009 – Spotkanie Naukowego Koła Misjologów

Spotkanie rozpoczął przegląd misyjnej prasy, który przygotowali członkowie NKM. Następnie dokonano oceny pracy NKM w ostatnim czasie, a także omówiono plan działania na najbliższy czas. Orzeknięto, że kwiecień jest miesiącem bardzo obfitującym w wydawnictwa misyjne i misjologiczne. MOZA, sympozjum w Pieniężnie, uroczystości w Gnieźnie to tylko niektóre z kwietniowych wydarzeń.

20 kwietnia 2009 – otwarcie dwóch wystaw: „Biblia masajska w obrazach” oraz „Twórczość artystyczna studentów misjologii”

Pierwszą z nich „Biblia masajska w obrazach” można było oglądać w dniach od 20 kwietnia do 23 maja 2009, a drugą „Twórczość artystyczna studentów misjologii” otwarta była do zwiedzania od 20 kwietnia do 6 maja 2009 roku. Obie z nich wystawiane były w nowym budynku UKSW przy ulicy Dewajtis 5 w Warszawie.

22 kwietnia 2009 – Finał VII edycji Misyjnej Olimpiady Znajomości Afryki

22 kwietnia 2009 na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego odbył się finał VII edycji Misyjnej Olimpiady Znajomości Afryki. Olimpiada skierowana jest do wszystkich uczniów szkół ponadgimnazjalnych w całej Polsce. Jednak aby dostać się do ogólnopolskiego finału musieli oni przejść szczebel szkolny i okręgowy pokonując 5046 uczestników z 295 szkół. Z 50 uczestników, którzy spotkali się w finale najlepsza 15 została nagrodzona indeksami prestiżowych polskich uczelni takich jak: UW, UAM, UŚ, UWM, czy UKSW. Spośród tych osób 5 z najwyższą punktacją zostało zakwalifikowanych do ustnej części finału. Laureatem VII edycji Olimpiady został Adrian Moskal z Liceum Ogólnokształcące im. Komisji Edukacji Narodowej w Stalowej Woli. W czasie olimpiady nie zabrakło afrykańskich rytmów, a po zmaganiach umysłowych przyszedł czas na odpoczynek. W tym roku laureaci mieli okazję zwiedzić Muzeum Powstania Warszawskiego oraz Pałac w Wilanowie. Tradycją jest, że studenci z NKM włączają się w organizację Misyjnej Olimpiady Znajomości Afryki. Także i w tym roku nie mogło być inaczej.

25 kwietnia 2009 – uroczystości ku czci św. Wojciecha w Gnieźnie

W niedzielę po uroczystości św. Wojciecha w Gnieźnie corocznie odbywa się wręczenie krzyży misyjnych misjonarzom, którzy przez ostatnie kilka miesięcy przygotowywali się do wyjazdu na misje. W tym roku krzyże jako znak misyjnego posłania otrzymało 32 osoby.

Dzięki uprzejmości dyrektora CFM w Warszawie, ks. Jana Wnęka studenci misjologii mogli uczestniczyć w wyjeździe. Wyjazd był okazją do bliższego poznania środowiska misyjnego i zawarcia znajomości z misjonarzami.

5-6 maja 2009 – 25-lecie Centrum Formacji Misyjnej

W dniach 5-6 maja 2009 roku obchodzono srebrny jubileusz powstania Centrum Formacji Misyjnej w Warszawie. Uroczystości rozpoczęły się 5 maja w budynku przy ul. Bysszewskiej. Tam po wymianie doświadczeń i wspomnieniach dyrektorów, pracowników i absolwentów wszyscy zgromadzili się w kaplicy na nabożeństwie majowym. Później misjonarze i zaproszeni goście spotkali się w ogrodzie CFM, gdzie przy grillu i rodzinnej atmosferze kontynuowali misyjne rozmowy. Pierwszy dzień obchodów jubileuszu zakończył się Apelem Jasnogórskim. W drugim dniu, 6 maja, odbyło się sympozjum z okazji 25-lecia powstania Centrum Formacji Misyjnej na Uniwersyteckie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. W czasie sesji odbyła się prezentacja książki Anny Sobiech, krajowego sekretarza Papieskiego Dzieła Misyjne Dzieci i absolwentki misjologii pt: „W trosce o siewców Ewangelii”, która opisuje powstanie i rozwój CFM. Sympozjum zakończyła uroczysta Msza Święta w kościele pokamedulskim. Członkowie Naukowego Koła Misjologów brali czynny udział w przygotowaniach jubileuszu, a swoją obecność podkreślili strojami afrykańskimi, azjatyckimi i latynoskimi.

13 maja 2009 – II Dzień Kultury Tureckiej

Już po raz drugi, 9 maja 2009 roku na UKSW odbył się Dzień Kultury Tureckiej. Spotkanie zorganizowało Centrum Dialogu Międzykulturowego UKSW, Naukowe Koło Misjologów i Fundacji Melvana. Po wysłuchaniu referatów: dr Jarosław Surdel i dr Aldony Piwko na wszystkich uczestników spotkania czekała degustacja potraw kuchni tureckiej.

24 maja 2009 – Dzień Modlitw za Kościół w Chinach

Naukowe Koło Misjologów wraz z warszawskim Ośrodkiem Migranta Fu Shenfu i Siostrami Służebnicami Ducha Świętego przygotowało „Nabożeństwo za Kościół w Chinach”. Nabożeństwo odbyło się w Kościele Podwyższenia Krzyża Świętego w Warszawie.

29 czerwca do 3 lipca 2009 – SAM w Niepokalanowie

Już po raz siódmy Papieskie Dzieła Misyjne w Polsce zorganizowały Szkołę Animatora Misyjnego. W tym roku Sam miał miejsce w Niepokalanowie. W zgrupowaniu wzięły udział wszystkie stany Kościoła: kapłani, bracia, siostry zakonne i osoby świeckie wśród nich: katecheci, studenci i uczniowie. Misjologię reprezentowały dwie studentki: Katarzyna Jaszczuk i Karolina Dziewulska, które odpowiedzialne były za prace artystyczne.

1-12 września 2009 – Agorá Dei Giovanni Mediterraneo

Już po raz ósmy we włoskim Loreto dobyło się spotkanie młodych „Agorá Dei Giovanni del Mediterraneo”. Tegorocznej edycji towarzyszyły słowa z ewangelii św. Mateusza: „Błogosławieni, którzy cierpią prześladowanie dla sprawiedliwości, albowiem do nich należy Królestwo niebieskie”. Spotkanie zgromadziło około 120 młodych osób z 29

państw z Europy, Afryki i Azji. Osiem dni uczestnicy spędzili w Loreto, a na kolejne cztery zostali posłani do włoskich diecezji, aby przyjrzeć się życiu młodych Włochów. Jedną z polskich przedstawicieli, a tym samym delegatką Papieskich Dzieł Misyjnych była przewodnicząca NKM Karolina Dziewulska.

Ponadto warto dodać, że niektóre obowiązki nie sposób zarysować datami. Studentami misjologii i członkami Naukowego Koła Misjologów jesteśmy przez cały rok. Niektóre zajęcia jakie wykonują studenci NKM jak administrowanie stron: www.misjologia.uksw.edu.pl (Ewelina Chrobot) i www.cdm.uksw.edu.pl (Karolina Dziewulska) czy zmiana gablotki misjologii są mało zauważalne, a mimo to ich brak nie sprzyjałby codziennemu studiowaniu. NKM także w miarę możliwości czasowych wspomaga swoją pomocą Papieskie Dzieła Misyjne, Komisję Episkopatu Polski ds. misji i inne instytucje, które zajmują się animacją misyjną. Ponadto warto nadmienić, że wszystkie spotkania, konferencje naukowe jakie są organizowane przez Sekcję Misjologii na UKSW są zawsze wspomagane personalnie przez studentów z Naukowego Koła Misjologów, którzy stanowią nieodłączną część warszawskiej misjologii.

KAROLINA DZIEWULSKA

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KOMITETU POMOCY POLSKIM MISJOM

Apele o pomoc dla ludzi Trzeciego Świata ukazywały się i ukazują w telewizji i prasie. Jednocześnie ludność Kanady jest zasypywana dziesiątkami listów i telefonów z prośbami o wsparcie finansowe wielu charytatywnych organizacji. Powszechnie wiadomo, że tylko część zebranych funduszy dociera do potrzebujących, ponieważ koszty administracyjne pochłaniają znaczną część zebranych ofiar. Niektórzy, ze zgorznięciem, opisują całą akcję charytatywną jako wysiłek ludzi biednych z krajów bogatych wspomagający ludzi bogatych w krajach biednych, wskazując na fakt że pomoc często nie dociera do tych co jej potrzebują.

Zdawałoby się przeto, że w takich okolicznościach, żadna akcja szukania pomocy finansowej nie znajdzie odpowiedniego odzewu i że wszyscy ulegli zmęczeniu nieustannymi prośbami o dotacje.

Lecz jak to często bywa, znajdzie się ktoś, który swym zapałem zmobilizuje ludzi do akcji pomocy dla drugiego. Oto do rąk śp. Jana Wasażnika dotarł „Tygodnik Powszechny” z 2-go czerwca 1974 roku w którym ukazał się „Apel o lekarstwa dla Burundi” Siostry Zygmunty, Karmelitanki Dz. Jezus” z Burundi. Pan Wasażnik przejęty do głębi opisem nędzy i chorób, zwłaszcza dzieci, na misjach, zwrócił się do parafian Św. Jacka Odrowąża w Ottawie z propozycją by tym polskim misjonarzom pomóc. Zwrócił uwagę na to, że Burundi jest jednym z najbiedniejszych krajów na świecie wyniszczonym wojną domową z 1973 roku, w której wymordowano 250 tysięcy osób, czyli około 10% ludności Burundi.

Polonia Ottawska dobrze jeszcze pamiętała drugą wojnę światową i cierpienia pod okupacją niemiecką i sowiecką. Polacy rozumieli i potrafili się wczuć w sytuację jaka panowała w Centralnej Afryce. Zdawali sobie również sprawę z tego, że Polska była wówczas pod władzą komunistyczną i misjonarze nie mogli liczyć na dużą pomoc z Kraju.